

Roll No.

Total No. of Pages : 4

Total No. of Questions : 9

पूर्वमध्यमा द्वितीयखण्ड

MPSS SE 16 (618)

व्याकरणम्

षष्ठम् प्रश्नपत्र

समय : 3 घण्टे

पूर्णांक : 100

1. अधोलिखित प्रश्नानां एकवाक्येन एकशब्देन वा उत्तरं लिखत : 5×1=5
- (1) कर्मसंज्ञाविधायकं सूत्रं लिखत।
 - (2) ध्रुवमपायेऽपादानम् इति सूत्रस्योदाहरणं लिखत।
 - (3) आधारः कतिविधः ?
 - (4) कति वृत्तयः ?
- अथवा
- 'वागर्थाविव' इत्यत्र केन समासः ?
- (5) 'अधिगोपम्' इत्यत्र केन नपुंसकत्वम् ?
- अथवा
- 'उपजरसम्' इत्यत्र केन जरसादेशः ?
2. अधोलिखितेषु केचन पञ्चपदानां विग्रहः लिखत : 5×1=5
- (1) अधिहरि
 - (2) यथाशक्ति
 - (3) अनुविष्णु
 - (4) पञ्चगवधनः
 - (5) अर्धपिप्पली
 - (6) पौर्वशालः
 - (7) कुम्भकारः।

3. अधोलिखित सूत्राणि प्रपूरयत :

5×1=5

- (1) अव्ययं विभक्ति समीप
- (2) तिप्तस्झि
- (3) विधिनिमन्त्रण
- (4) गातिस्थाघु

अथवा

- नेर्गदपदनद
- (5) पाप्नाध्मा

अथवा

पुषादिद्युतादि

4. अधोलिखितेषु केचन पञ्चानां संज्ञाविधायकानि सूत्राणि लिखत :

5×1=5

- (1) करण
- (2) अधिकरण
- (3) उपपद
- (4) परस्मैपद
- (5) सार्वधातुक
- (6) अभ्यास
- (7) आर्धधातुक।

5. अधोलिखितेषु पञ्चानामेकेन वाक्येन उत्तरं लिखत :

5×1=5

- (1) 'म्रियात्' इत्यत्र शिडादेश केन सूत्रेण ?
- (2) 'कामयते' इत्यत्र णिङ् प्रत्ययः केन सूत्रेण ?
- (3) 'आनर्च' इत्यत्र नुडागमेः केन सूत्रेण ?
- (4) 'पेयात्' इत्यत्र एत्वं केन सूत्रेण ?

अथवा

'क्रामति' इत्यत्र दीर्घविधायकं सूत्रं लिखत।

- (5) 'वभूविथ' इत्यत्र इडागमः केन सूत्रेण ?

अथवा

'भवन्ति' इत्यत्र अन्तादेशः केन सूत्रेण ?

6. अधोलिखितेषु पञ्च सूत्राणां वृत्तिं लिखत :

5×2=10

- (1) साधकतमम् करणम्
- (2) सहसुपा
- (3) तृतीयातत्कृतार्थेन गुणवचनेन
- (4) तद्धितार्थोत्तरपदसमाहारे च
- (5) कस्कारिषु च
- (6) राजदत्ताहिषु परम्
- (7) लः कर्मणि च भावे चार्कम केभ्यः।

7. अधोलिखित प्रश्नानां उत्तराणि लिखत :

7×4=28

- (1) कर्तकरणयोः तृतीया इति सूत्रस्य अर्थोदाहरणं च लिखत।
- (2) आधारः कतिविधः ? के च ते ?
- (3) अव्ययीभाव शरत्प्रभृतिभ्यः इति सूत्रस्य अर्थोदाहरणं च लिखत।
- (4) गोरतद्धित लुकि इति सूत्रस्य अर्थोदाहरणं च लिखत।
- (5) गास्त्रियोरुपसर्जनस्य इति सूत्रस्य अर्थोदाहरणं च लिखत।
- (6) द्वन्द्वधि इति सूत्रस्य अर्थोदाहरणं च लिखत।

अथवा

कर्तरि शप् इति सूत्रस्य अर्थोदाहरणं च लिखत।

- (7) यमरमनमालां सके च इति सूत्रस्य अर्थोदाहरणं च लिखत।

अथवा

इषुगामियमां छः इति सूत्रस्य अर्थोदाहरणं च लिखत।

8. अधोलिखितेषु पञ्चप्रयोगाः ससूत्रं साधयत :

5×5=25

- (1) निर्मिक्षकम्
- (2) पञ्चगङ्गम्
- (3) पौर्वशालः
- (4) कुम्भकारः

- (5) चित्रगुः
- (6) भवामि
- (7) क्राम्यति
- (8) गच्छति।

9. अधोलिखित प्रश्नानां उत्तराणि लिखत :

2×6=12

- (1) कः समासः ? के च ते ? लिखत।

अथवा

चार्थे द्वन्द्वः इति सूत्रस्यार्थोदाहरणं च लिखत।

- (2) कति विभक्तयः ? के च ते ? सोदाहरणं लिखत।

अथवा

कति लकाराः ? के च ते ? लकार विधायकानि सूत्राणि लिखत।